

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, <https://www.finarbitr.cz>

Navrhovatel

Zástupce

Mgr. Jan Dáňa
advokát
IČO 662 54 116
Václavské náměstí 837/11
110 00 Praha 1

Instituce

AXA životní pojišťovna a.s.
IČO 618 59 524
Lazarská 13/8
120 00 Praha 2

Zástupce

JUDr. Jan Malý
advokát
IČO 662 57 743
Sokolovská 5/49
186 00 Praha 8

Č. j. FA/SR/ZP/60/2017 - 11

Praha 23. 3. 2019

U s n e s e n í

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 13. 1. 2017 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci a vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve věci o zaplacení částky ve výši 65.327 Kč včetně příslušenství, a to z důvodu neplatnosti pojistné smlouvy investičního životního pojištění č. ■■■, takto:

Řízení se podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o finančním arbitrovi zastavuje.

Odůvodnění:

Navrhovatel se na základě návrhu před finančním arbitrem domáhá vyslovení neplatnosti pojistné smlouvy č. ■■■ (dále jen „Pojistná smlouva“) a vydání bezdůvodného obohacení ve výši 65.327 Kč včetně příslušenství ve výši zákonného úroku z prodlení z částky 65.327 Kč ode dne 12. 10. 2016 do zaplacení, a to z důvodu absolutní neplatnosti pojistné smlouvy, protože smlouva v rozporu se zákonem neposkytuje právní ochranu, neplní hospodářský účel pojištění a neobsahuje právní zájem Navrhovatele.

Návrh na zahájení řízení neměl náležitosti stanovené § 10 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože neobsahoval úplné a srozumitelné vylíčení rozhodných skutečností, tj.

- a) popis průběhu předmluvní fáze Pojistné smlouvy, zejména zda s Navrhovatelem zástupce Instituce v předmluvní fázi prodiskutoval jeho finanční a životní situaci a jeho potřeby;
- b) jaké předmluvní a smluvní dokumenty byly Navrhovatelovi předloženy před podpisem pojistné smlouvy;
- c) zda položil v rámci předmluvní fáze doplňující otázky k uzavíranému produktu a pokud ano, jaké a jak na ně zástupce Instituce odpověděl;
- d) důvody, které vedly Navrhovatele k uzavření Pojistné smlouvy;
- e) důvody, které Navrhovatele vedly k ukončení Pojistné smlouvy;
- f) k jakému datu Instituce Navrhovatel po ukončení pojistné smlouvy vyplatila odkupné a v jaké výši.

Návrh na zahájení řízení současně neobsahoval kompletní smluvní a související dokumentaci vážící se ke sjednanému pojištění včetně např. pojistky, písemných potvrzení o uzavření pojistné smlouvy, výpisů o aktuálním stavu pojištění, informací pro zájemce o pojištění osob, modelových příkladů týkajících se výpočtu odkupného, záznamu o požadavcích a potřebách klienta, veškerou komunikaci Navrhovatele s Institucí. Navrhovatel v řízení dále požadoval úhradu nákladů právního zastoupení, ačkoliv je řízení před finančním arbitrem podle § 18 zákona o finančním arbitrovi bezplatné a každý z jeho účastníků si nese náklady řízení sám.

Z výše uvedených důvodů vyzval finanční arbitr Navrhovatele písemnou výzvou ze dne 2. 3. 2017, evid. č. FA/1319/2017, k odstranění nedostatků návrhu a poučil jej o bezplatnosti řízení před finančním arbitrem. Sdělením ze dne 8. 3. 2017, evid. č. FA/5104/2017, Navrhovatel odpověděl na výzvu finančního arbitra, vyjádřil se k jednotlivým otázkám a změnil vymáhaný nárok.

Dne 22. 6. 2017, evid. č. FA/10215/2017, oznámil finanční arbitr Instituci zahájení řízení a vyzval ji k předložení vyjádření a podkladů. Instituce požadovanou součinnost poskytla dne 20. 7. 2017, evid. č. FA/18859/2017, a dne 9. 8. 2017, evid. č. FA20914/2017. Dne 30. 4. 2018, evid. č. FA/SR/ZP/60/2017 – 1, vyzval finanční arbitr Instituci k předložení dalšího vyjádření a podkladů, čemuž Instituce v řádně prodloužené lhůtě vyhověla dne 4. 6. 2018, č. j. FA/SR/ZP/60/2017 - 4, když ve svém vyjádření mimo jiné vznesla námitku promlčení veškerých nároků Navrhovatele.

Na základě skutečností tvrzených ve vyjádření Instituce ze dne 4. 6. 2018 vyzval finanční arbitr Navrhovatele výzvou ze dne 24. 8. 2018, č. j. FA/SR/ZP/60/2017 – 5, k vyjádření k dosavadním skutkovým zjištěním (včetně promlčení práva Navrhovatele) a k prokázání právního zájmu na určení neplatnosti Pojistné smlouvy. Navrhovatel se vyjádřil dne 14. 9. 2018, č. j. FA/SR/ZP/60/2017 – 6, a mj. zcela zpochybnil závěry finančního arbitra stran právního zájmu Navrhovatele na určení neplatnosti Pojistné smlouvy a promlčení Navrhovatelových práv.

Zástupce Navrhovatele doručuje finančnímu arbitrovi šablonovité návrhy a desítky obdobných podání (ve sporech dalších navrhovatelů), ve kterých líčí skutkové okolnosti uzavření (resp. jejich průběhu a ukončení) pojistných smluv jednotlivých navrhovatelů takřka totožně (a to včetně právních závěrů). Zástupce Navrhovatele tak snižuje věrohodnost předkládaných vyjádření, včetně vyjádření Navrhovatele, a finanční arbitr na základě těchto vyjádření důvodně pochybuje, zda se skutečně jedná o vylíčení skutkových okolností Navrhovatelem, nikoliv jen Zástupcem Navrhovatele bez součinnosti s Navrhovatelem. Zástupce Navrhovatele dále opakovaně paušálně odmítá poskytovat finančnímu arbitrovi součinnost (včetně předkládání důkazních prostředků a účasti na podání ústních vysvětlení) s tím, že by měl finanční arbitr jednotlivé Navrhovatele co nejméně zatěžovat a že by si měl veškeré potřebné podklady obstarat sám, případně je pro údajnou nadbytečnost vůbec neobstarávat.

S ohledem na tyto skutečnosti a potřebu dalšího doplnění důkazů (mj. právě i k otázce počátku subjektivní promlčecí doby a právního zájmu Navrhovatele na určení neplatnosti Pojistné smlouvy, což mohlo ovlivnit předběžné právní hodnocení finančního arbitra i ku prospěchu Navrhovatele) a jejich provádění vyzval finanční arbitr dne 29. 1. 2019, č. j. FA/SR/ZP/60/2017 - 7, Navrhovatele k podání ústního vysvětlení, když o těchto a dalších důvodech podání ústního vysvětlení, tedy o potřebě bližšího vyjasnění okolností uzavření, průběhu a ukončení Pojistné smlouvy, přezkoumání podmínek řízení (k čemuž je finanční arbitr oprávněn kdykoli v průběhu řízení), poučení Navrhovatele a jeho Zástupce o průběhu a zásadách řízení před finančním arbitrem a projednání možnosti smírného řešení sporu, Navrhovatele v této výzvě řádně informoval.

Podle § 12 odst. 5 zákona o finančním arbitrovi je finanční arbitr oprávněn vyžadovat od účastníků řízení předložení veškerých důkazů na podporu jejich tvrzení, a to včetně podání ústního vysvětlení.

Finanční arbitr nepovažuje podání ústního vysvětlení za nedůvodné (či dokonce za v rozporu se zásadami správního řízení) jen proto, že se ho neúčastní druhá strana sporu, když jeho účelem je vyjasnění, případně doplnění návrhu na zahájení řízení, možnost finančního arbitra bezprostředně reagovat na účastníkem uváděné skutečnosti a v konečném důsledku i rychlejší a efektivnější projednání sporu. Pokud Instituce v řízení předloží podrobné vyjádření a požadované podklady, ve kterých finanční arbitr nespátřuje nejasnosti, nevidí finanční arbitr důvod pro to, aby Instituci zbytečně zatěžoval a nařizoval jí podání ústního vysvětlení společně s Navrhovatelem.

V této souvislosti finanční arbitr připomíná, že Navrhovatel se domáhal neplatnosti Pojistné smlouvy z důvodu sjednání nulové pojistné částky pro případ smrti pojištěného a ve svých vyjádřeních mj. zpochybňoval závěry finančního arbitra stran posouzení otázky promlčení (včetně subjektivní promlčecí doby), právního zájmu na určení neplatnosti Pojistné smlouvy atd., když tyto otázky jsou ryze individuálního charakteru a odpovědi na ně mohou významně ovlivnit výsledek řízení, resp. podobu rozhodnutí ve věci (stejně jako otázky k pojistnému zájmu Navrhovatele pro případ, že by veškeré nároky Navrhovatele nebyly promlčeny).

Finanční arbitr zamýšlel na ústním vysvětlení Navrhovatele rovněž ověřit, zda mezi Navrhovatelem a jeho zástupcem nedošlo k postoupení práv a povinností z Pojistné smlouvy (s těmito případy se v současnosti finanční arbitr setkává), což by vylučovalo příslušnost finančního arbitra k rozhodnutí sporu.

Finanční arbitr však nařídil ústní vysvětlení i za účelem ústního poučení Navrhovatele a jeho Zástupce o zásadách řízení před finančním arbitrem (což považoval s ohledem na dosavadní průběh řízení za účelné) a dále smírného řešení sporu, o které finanční arbitr v souladu s § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi primárně usiluje.

Navzdory těmto skutečnostem Navrhovatel dne 12. 2 2019, č. j. FA/SR/ZP/60/2017 – 8, odmítl poskytnout finančnímu arbitrovi požadovanou součinnost a odkazoval se na zásadu písemnosti správního řízení, procesní ekonomie, absenci dalších relevantních informací (aniž by znal konkrétní otázky finančního arbitra) či například nepřítomnost Instituce na nařízeném ústním vysvětlení. Navrhovatel současně doručil finančnímu arbitrovi „*Vyjádření klienta k produktové smlouvě*“, které obsahuje sadu otázek a odpovědí vyplněných klientem, o kterých se Zástupce Navrhovatele pravděpodobně domníval, že by mohly být předmětem ústního podání.

Dne 15. 2. 2019, č. j. FA/SR/ZP/60/2017 – 9, vyzval finanční arbitr opakovaně Navrhovatele k podání ústního vysvětlení dne 7. 3. 2019 a řádně mu vysvětlil, že jím předložené vyjádření neodpovídá na veškeré skutečnosti, které finanční arbitr zamýšlel během podání ústního vysvětlení ověřit (a případně k nim položit doplňující otázky), a že podání ústního vysvětlení považuje nadále za nezbytné. Navrhovatel ani Zástupce se však podání ústního vysvětlení nezúčastnili a tím současně zmařili i další zamýšlené úkony finančního arbitra jako ústní poučení Navrhovatele o zásadách řízení, sdělení možností smírného řešení sporu atd.

Finanční arbitr řízení podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o finančním arbitrovi zastaví usnesením, jestliže navrhovatel neposkytl přes výzvu arbitra potřebnou součinnost. Na tuto skutečnost finanční arbitr Zástupce Navrhovatele ve výzvě k odstranění nedostatků ze dne 2. 3. 2017, ve výzvě k vyjádření ze dne 24. 8. 2018 a následně ve výzvách k podání ústního vysvětlení ze dne 29. 1. 2019 a 15. 2. 2019 Zástupce Navrhovatele i samotného Navrhovatele hned několikrát upozorňoval. Navrhovateli byly konkrétní požadavky týkající se jeho návrhu a nutné součinnosti finančním arbitrem v řízení včas oznámeny a tedy dobře

známy, finanční arbitr Navrhovateli uložil přiměřenou lhůtu k podání ústního vysvětlení a poučil ho o tom, jaký následek bude mít nesoučinnost Navrhovatele.

Protože Navrhovatel v řízení opakovaně neposkytl finančnímu arbitrovi potřebnou součinnost, když zpochybňoval opodstatněnost jeho výzev k podání ústního vysvětlení, jejichž předmětem mělo být kromě zjištění některých relevantních skutečností též přezkoumání podmínek řízení, poučení Navrhovatele o průběhu a zásadách řízení před finančním arbitrem a pokus o smírné řešení sporu, a těchto se odmítl bez vážného důvodu zúčastnit, rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi do 15 dnů ode dne doručení usnesení. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se
Navrhovatel – datová schránka zástupce ubwseyg
Instituce – datová schránka zástupce rddijk5

Toto rozhodnutí zasílá finanční arbitr v jeho prosté kopii též přímo Navrhovateli na vědomí - do vlastních rukou na adresu ■

